

Zasedal Ústřední výbor KSČM

NE ASOCIÁLNÍM „REFORMÁM“ NEČASOVY VLÁDY

To je název stanoviska k současné situaci, které bylo přijato na zasedání ÚV KSČM 10. září 2011. Říká se v něm, že po sněmovních volbách navrhne KSČM tři sazby DPH včetně nulové sazby na základní potraviny a léky, progresivní zdanění příjmů a odstranění všech „stropů“ zvýhodňujících ty nejbohatší, úplné zrušení poplatků ve zdravotnictví, zrušení tzv. důchodové reformy, opětovně navýšení sociálních dávek a podpor včetně rodičovského příspěvku a příspěvků handicapovaným občanům. KSČM bude prosazovat rozšíření práv zaměstnanců a odborů. Obrátila se na občany s výzvou podpořit všechny aktivity vedoucí k demisi prokorupční Nečasovy vlády a k vypsání předčasných voleb. Zastavme společně další devastaci naší země!

Předseda ÚV KSČM soudruh Vojtěch Filip řekl, že historickou úlohu KSČM - stát na straně občanů - je nutno obstát se ctí. Jde o to zlepšit práci

v základním článku, ať už jde o ZO nebo OV KSČM. Je třeba víc vysvětlovat, více komunikovat, nebát se, nenechat se zastrašit, nazývat věci pravými jmény, hledat přirozené spojení, kteří se najdou. Občané se přesvědčují, jak se jejich velká část spletla, když volila TOP 09 a Věci veřejné. KSČM potřebuje se víc aktivizovat a akceschopně čelit soustředěnému mediálnímu tlaku, ostrakizování, osočování, aktivně se zaměřit na ty, jejichž práva a zájmy dlouhodobě chráníme a obhajujeme a srozumitelněji jim vysvětlovat svou politiku.

ÚV KSČM schválil návrhy programových dokumentů k VIII. sjezdu KSČM, které budou předloženy k diskusi členské základně. Půjde o to, aby po jejich „rozboření a překopání“, jak konstatoval Vojtěch Filip, byly vytvořeny znovu, aby důležité otázky z diskuse byly přeneseny mezi občany, jak připomněl europoslanec Miloslav Ransdorf. **Karel JANIŠ**

Letní období roku skončilo, ale politická vedra pokračují

Přes hrozby VeVerek, že neschválí návrh státního rozpočtu na rok 2012, nebude-li přidáno na dopravu, došlo ke kompromisu a koaliční buldozer návrh schválil a jeho osazenstvo si nezapomnělo zakřičet Huráá!

V médiích spotřebovali mnoho materiálů na kouřové clony, z nichž vyšel především Karel z Černína paláce. Nejprve bručel na adresu hradního pána, že si „dovolil“ mu mluvit do zahraniční politiky státu, jehož se považuje za „vlastníka“ - do prezidenta se střefoval kvůli projevu na schůzi našich velvyslanců kdekdo, i Petr Uhl - ta nehoráznost od prezidenta, i Zaorálek s odvoláním na Ústavu ČR, že vláda řídí zahraniční politiku státu, ale prezident zastupuje stát navenek, pánové!! A když premiér určil velvyslance pro EU, černínský Karel jmenoval svého tajemníka pro EU - snad se chlapi neporvou. Dokonce je navrhován za TOP 09 po Klausovi - měl by víc času na „šlofička“ a nemusel by zaplňovat světový tisk, když nebdí v červených ponožkách na bělehradské poradě.

Hrdinou dnů je ministr financí. Fackovat se odvážil, až když ho mladík častoval vulgárními nadávkami. Ale on může urážet europoslance na ptákostranu a označit je za idioty, urazit jedinou ženu ve vládě, jako by zapomněl, že má děti. Ona ovšem poslance nepovažuje za opravdové chlapy, poněvadž *(Dokončení na straně 2)*

Solidárnost

*Pravičáci v parlamentu
V zájmu svých se pevně spikli.
Bohatým se ubrat nesmí!
Chudí ... si už na to zvykli.*

Alois REICH

Městský výbor Komunistické strany Čech a Moravy v Brně

zve na

VEŘEJNÉ SHROMÁŽDĚNÍ

s poslanci PČR a zastupiteli města Brna a Jihomoravského kraje

dne 24. října 2011 v 16 hodin

v horní části Zelného trhu v Brně

Hlavní vystoupení k reformám českého zdravotnictví:

Soňa Marková, poslankyně Parlamentu ČR

O situaci ve zdravotnictví ve městě Brně bude hovořit

JUDr. Helena Sýkorová, členka ZMB

Všichni jste srdečně zváni

Zasedání zastupitelstva – – nestačil jsem se divit!

Po zvážení vážnosti situace jsem se rozhodl zúčastnit se veřejného jednání zastupitelstva města Brna a dovolil jsem si vystoupit k jednomu z projednávaných bodů. Moje právo na vystoupení mě jako voliči nebylo upřeno a sdělil jsem co bylo zapotřebí.

Jelikož projednávání mnou diskutovaného bodu bylo zařazeno později, setrval jsem. A to se začaly dít věci. Primátor z pozice prvního muže začal jednat a já se jako občan nestačil divit.

Urážky a zesměšňování opozičních zastupitelů nebralo konce, kontroval narážkami na období před rokem 1989 a vrcholem bylo, když postiženým (kterým zbývá na živobytí jen 500 Kč měsíčně) řekl, že úhrada 42 Kč/měs. za odvoz komunálního odpadu pro ně nic neznamená a je to nevýznamná částka. Od ČSSD a jeho vrcholného představitele ve městě Brně bych čekal jiné, slušné chování. Doufám jen, že nedospějeme k parlamentnímu prostředníčku.

V závěru ještě jedno zásadní zjištění a dosti bolestivé. Naši zvolení zástupci v čele města potřebují voliče jen pro dva dny ve volebním období a dál at je volič neobtěžuje. Příklad – obyvatelé domu na ulici Tábor (Královo Pole) prý vytvořili nepřiměřený nátlak na své zastupitele, aby zařadili jejich dům do privatizace.

Závěr: voliči musí být tupým stádem a podřítit se několika vyvoleným.

Martin ŘÍHA

Kubánské odpoledne v Brně

K 85. narozeninám Fidela Castra, 50. výročí vylodění revolucionářů na pláži Chiron a k výsledkům květnového sjezdu Komunistické strany Kuby se konalo úterý se zájemci v Brně kubánské odpoledne. Jeho účastníci besedovali novým charge d'affaires Kuby v ČR Fermínem Sanchézem a konzulem Nelsonem Tamayem.

Předseda brněnské pobočky Česko-kubánské společnosti **Jozef Štofán** informoval, že přítomní se zájmem sledovali sedmnáctiminutový filmový dokumentární historický šot Óda na revoluci. Připojili se k podpisové akci za osvobození pěti kubánských hrdinů, kteří jsou již 13 let v kriminále v USA proto, že odkrývali teroristickou činnost proti Kubě. Na setkání s kubánskými představiteli v Brně byla ve středu pozornosti též panelová výstava dopisů a pohlednic zaslaných těmto pěti Kubáncům do amerického vězení, avšak které se vrátily cenzurované a s poznámkou – nedoručitelné, adresát neznámý. Rovněž dopisy, které poslali ze stejné vězeňské adresy s odpovědí na jim doručené dopisy zpět do Brna. (vž)

Brněnští zahrádkáři a vinaři vystavovali

Podzimní výstavu výpěstků ze zahrad a vinohradů Brna a okolí pořádali brněnští zahrádkáři od pátku 30. 9. do neděle 2. 10. v sálu Pivovarského pohostinství na Mendlově náměstí 20.

Předseda Městské organizace ČZS Martin Říha Haló novinám řekl: *»Pro návštěvníky jsme připravili kořenovou zeleninu, rukodělné výrobky, expozice včelařů, ovoce včetně hroznů, okrasné dýně, bylinky, rozkvetlé květiny. K tomu i prodej burčáku i vína, rovněž hnojiv a postřiků. Nezapomněli jsme na ochutnávky domácí meruňkovic a jablečného moštu. Zastoupena byla i expozice zahradnického nářadí.«* (vž)

Ondráš hrál pro veterány 2. světové války

Benefiční koncert „Zbojnické chodníčky“ ve prospěch veteránů 2. světové války uspořádaly v brněnském Mahenově divadle Vojenský umělecký soubor Ondráš a Nebeská muzika ze slovenské Terchové.

Hejtmana Michal Hašek ocenil, že profesionální umělecký soubor Armády ČR pamatuje na dosud žijící představitele domácího či zahraničního odboje za druhé světové války, kteří nasazovali své životy za naši svobodu. Jihomoravský kraj už dříve finančně pomohl souboru a neztrácí zájem o něj ani nyní, kdy zůstal součástí ministerstva obrany: *»Při jeho záchraně jsme slíbili, že také my se budeme starat o částečné financování souboru. Sliby se mají plnit - Jihomoravský kraj se před několika dny postaral rozhodnutím zastupitelstva o vybavení Ondráše darem ve výši jednoho milionu korun. Konkrétně je tento dar určen na nákup hudebních nástrojů, zvukové a osvětlovací aparatury a pořízení krojů,«* řekl Hašek. (vž)

Letní období roku skončilo, ale politická vedra pokračují

(Dokončení ze strany 1)

si jeden z nich „dovolil“ poukázat na podvod jedné z VeVerek při hlasování.

Když ministr financí již podruhé získal ocenění jako nejlepší ministr reformujících se zemí, poslanec, 2. muž v ČSSD Michal Hašek, mu gratuloval a řekl, že se v něm vzedmul „pocit národní hrdosti“. Měl by to objasnit především členům i voličům ČSSD, aby i oni mohli být hrdi na recyklovaného člena KDU-ČSL, sebevědomého „hybatele a hlídače“ premiéra Nečase (rádi si přes média „vyznávají“ oblibu, ale při lámání chleba si nakonec podají ruce).

Kouřové clony byly doprovázeny kanonádou za mimořádné sněmovní schůzi na návrh ČSSD. Modří a růžoví se vzájemně obviňovali, kdo víc z jejich ministrů v minulých vládách prohospodařil. Vyplynulo z toho podle Pavla Kováčika, že polistopadové vlády byly vládami gaunerů. Nechybělo mnoho, aby se poslanci začali fackovat. Koaliční poslanci tomu zabránili neschválením programu mimořádné schůze dolní komory Parlamentu ČR. Zametli korupční aféry pod koberce. Jen na chvíli slunce prorazilo kouřové clony, aby byla ke čtení zpráva o tom, že vláda důchody bude k 1. lednu 2012 valorizovat méně než slibovala. Už nyní jdou ceny základních potravin, energií a služeb nahoru a výdaje už dnes jen s obtížemi kryjí občané s platy nebo důchody, které jsou pod jejich průměrnou úrovní vyhlášanou v médiích. Ministr práce a sociálních věcí s „asociálními drápy“ rychle vycouval s nápadem chodit si pro důchody k bankomatům. I zvolení nového generálního ředitele televize neslibuje ukončení všestranného ovlivňování, oblbování veřejného mínění ve službách pravicového vidění světa. Na pokračování v neokurkových vedrech je pořádně zaseto!!

Karel JANIŠ

Národní divadlo v Brně propustí 51 zaměstnanců

Představitelé Brna naplánovali pro ND v Brně na příští rok krácení příspěvku z měst. rozpočtu o 41 milionů Kč. Proto např. dvanáct milionů korun ušetří propuštěním 51 z 610 zaměstnanců.

Důrazně bude dbát na vlastní výrobu dekorací a kostýmů, opravování starých a v této branži i na spolupráci s jinými divadly. (vž)

Obrátil se na komunisty o pomoc

S žádostí o pomoc při řešení svého příběhu se obrátil na brněnskou městskou organizaci KSČM poté, co narazil na nezáměr o řešení u jiných politických stran, stavební inženýr Milan Kašpárek z Brna-Ivanovic.

»Pokud budete ochotni postavit se za právo jednotlivce tak, jak se stavíte za práva celku, budu vám vděčen. Hlavně proto, že svoboda, právo a tzv. demokracie, kterou hlásají současní mocní v této zemi, dávno neexistuje,« napsal M. Kašpárek. Informoval, že po osmnácti letech souzení s neseřízní stavební firmou (nedodržela termín ukončení stavby, fakturovala v rozporu s uzavřenou smlouvou i vícepráce, které neprovedla, práce odvedla nekvalitně, neodstranila závady v záruční době) byla jeho manželka v rozporu se smlouvou o dílo a zdravým rozumem odsouzena Krajským soudem Brno k zaplacení několika milionů korun.

Blíže vysvětlil, že stavební firma čtyři měsíce po dokončení stavby žalovala Kašpárkovu manželku pro neproplacení závěrečné faktury na 750000 Kč. Tu objednatelka, ani Kašpárek jako stavební dozor, nikdy neodsouhlasili, protože byla v rozporu s uzavřenou smlouvou. Banka ji odmítla proplatit, čímž vznikla škoda (penále, ušlý zisk, odstranění vad a nedodělků na náklady objednatelky, smluvní zádržné do odstranění poslední vady) výrazně převyšovaly částku tzv. závěrečné faktury. Čtyři měsíce po dokončení stavby požádal M. Kašpárek TaZÚS Praha o zpracování znaleckého posudku vad a nedodělků. Tyto ocenil soudní znalec částkou asi 680000 Kč. První znalecký posudek vad a nedodělků si soud nechal zpracovat až šest let po dokončení stavby. V následujících letech pak další tři.

»Jako stavební inženýr s třicetisedmiletou praxí mohu zodpovědně prohlásit, že všechny tyto posudky jsou hrubě zkreslené a nepravdivé. Korunu všemu nasadil zatím poslední posudek z února letošního roku. Znalec uvnitř posuzovaného objektu (měl mj. určit a ocenit vady) vůbec nebyl, ocenil však na 141000 Kč neexistující septik a u soudu vědomě nemluvil pravdu. Nejde o neobornost, neznalost nebo lajdáctví znalce, ale o úmysl poškodit žalovanou stranu. Krajský soud bez ohledu na uzavřenou smlouvu, výše uvedené prokazatelné skutečnosti, nepravdivé znalecké posudky a základní lidská práva změnil po 18 letech právní názor a moji ženu i mě odsoudil k úhradě této fantastické částky! Soudní řízení vedeno pro neuhrazení zmíněné faktury. Pak ale soud změnil názor a odsoudil moji ženu pro nepřiměřené obohacení. Objekt

jsme po dvou letech od kolaudace kvůli špatnému zdravotnímu stavu manželky prodali. Čistý zůstatek z prodeje byl asi 1,5 milionu Kč. Tři miliony Kč v hotovosti, vlastní pozemek o výměře 840 m² a dvouletou práci tří lidí (ženy, mé a dcery jsme vložili do malého prosperujícího pensionu. Náš "výdělek" nebo dle soudu obohacení je 1,5 milionu Kč, pozemek a práce tří lidí. Ne vlastní vinou jsme přišli o majetek a přitom jsme se prý obohatili!

Za nečinnost soudů máme být nyní na sklonku svého života ekonomicky zlikvidováni, připraveni o domov a čest. O zdraví a nervy jsme již přišli. Nežádám po Vás vyřešení naší situace. Tu řeší právník. Byl bych rád, aby o naší kauze byla informována veřejnost. Je to jeden z mnoha případů, kdy obyčejný poctivý daňový poplatník, spoléhající se pouze na spravedlnost, nemá šanci uspět,« uzavřel výklad Kašpárek.

Předseda brněnské městské organizace komunistů Ladislav Býček k tomu dodal: »Bohužel takový je stav společnosti a justice. Dočká se pisatel spravedlnosti a kdy...? Současná vláda mluví o reformách, avšak na zajištění řádného chodu státní správy nemá čas.«

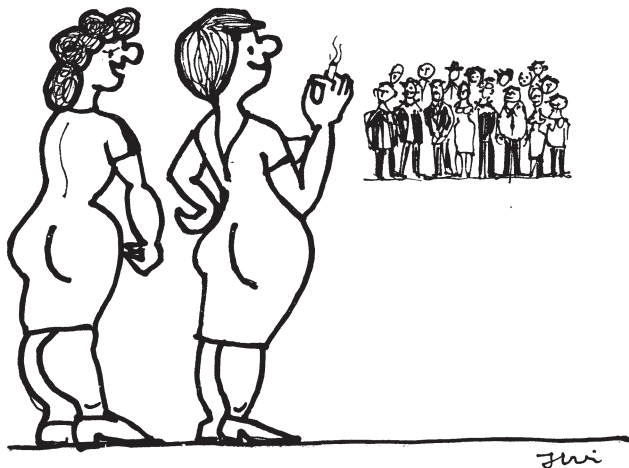
(vž)

Na členské schůzi základní organizace 0502 v Bystrci předává předseda s. Klimeš stranicovou legitimaci nové člence KSČM soudružce Miladě Pilátové.

Foto Lubomír Mlejnek

TAK NEVÍM JAK BY VYPADAL VÝKVĚT
NAŠEHO NÁRODA, KDYBY HLOUBŠT KVĚTLA

Vstávají noví bojovníci?

Za posledních dvaadvacet let se náš věk i zdravotní stav zhoršují. Proto je jedním z úkolů základních organizací KSČM je nábor nových členů. Je nutné to dělat soustavnou agitací mezi levicově zaměřenými občany, například roznášením Haló novin. V naší organizaci 0428 se nám osvědčují i rozhovory s občany o aktuálních událostech.

Naše úsilí bylo korunováno tím, že v posledních měsících se nám přihlásili hned tři noví členové strany – dvě ženy a jeden muž. Potěšilo nás, že dva jsou dělníci. Mladá čtyřiačtyřicetiletá žena je na mateřské dovolené. Všichni zdůrazňovali, že po zkušenostech poslední doby by se chtěli zúčastňovat akcí, pořádaných komunisty. Počítáme s tím, že nám nejen zlepší věkový průměr, ale také pomohou v práci organizace.

Zdenka Příleská

Velká vlastenecká válka sovětského lidu

Diskusní čtvrtek se konal na červnové téma – 70. výročí přepadení SSSR nacistickým Německem – počátek Velké vlastenecké války. V červnu se nekonalo z důvodu celostátní stávky, přičemž význam si zasloužil nezapomenout.

Jednání zahájil a přítomné přivítal tajemník MěV KSČM soudruh Pavel Novotný, který předal slovo referujícímu – soudruhu PhDr. Karlu Janišovi.

Přednášející ukázal, co nastalo, když 22. 6. 1941 vpadlo 5,5 milionu německých vojáků do SSSR. Vzpomněl Leninograd, Stalingrad, bitvu u Kurska. Sovětský lid nápor odrazil a nastal obrat.

Nepodařilo se SSSR vymazat z mapy světa, i když denně během války padlo 15 tisíc občanů SSSR. 80 % wehrmachtu bylo zlikvidováno na sovětsko-německé frontě. 8. 5. 1945 Německo podepsalo bezpodmínečnou kapitulaci s platností od 9. 5. 1945.

V další části svého úvodního vystoupení s. Janiš hovořil o válce mezi spojení a Japonskem. Připomenutí si zaslouží, že na porážce Japonska se podílel i 2. ukrajinský front, jehož vojáci osvobodili Brno. Pro nás druhá světová válka skončila, pro ně ne. 2. 9. 1945 Japonsko kapitulovalo.

V závěrečné kapitole přednášející vyjádřil souvislosti 2. světové války s děním ve světě. Tak v r. 1815 Vídeňský

kongres – Napoleon utrpěl porážku, 1848 – revoluční rok, 1871 Pařížská komuna, 1914-1918 – 1. světová válka, 1917 – Velká říjnová socialistická revoluce, 1939-1945 – 2. světová válka. Socialistická revoluce (1917) rozdělila lidstvo.

Výsledkem 2. světové války je porážka Německa, Japonska, Itálie. Boj mezi socialismem a kapitalismem nabral za války ozbrojenou podobu.

A co bylo dál?

1953 – Berlín, 1953 – Korea, 1956 – maďarské události, 1962 – Kuba, 1968 – Československa, 1980 – Solidarita v Polsku. V roce 1989 skončila jedna etapa boje mezi socialismem a kapitalismem. V našich sdělovacích prostředcích se mluví málo nebo zkresleně o revolučním pohybu v Jižní Americe, o Číně, Vietnamu, Indii... Jsme tedy zase na začátku. Je před námi dlouhý vývoj, vývoj na několik desetiletí. Jde zde o pokračující boj mezi socialismem a kapitalismem.

Po úvodním slově následovala diskuse s množstvím otázek, jejich zodpovězení a doplnění.

Závěr provedl soudruh Pavel Novotný. Diskusní čtvrtek mnoha účastníkům připomenul, potvrdil správnost na minulost nezapomínat. Svoje poslání a očekávání splnil. Nyní se budeme těšit na příští diskusní čtvrtek už 20. 10. 2011 v opět hojném počtu.

PhDr. Josef Vondrák

Druhá světová válka v životě obyvatel Slatiny

V pobočce Mahenovy knihovny v Brně-Slatině na Jihomoravském náměstí je instalována na 20 panelech výstava, která podle materiálů získaných od pamětníků, rodinných příslušníků i archivních materiálů dokumentuje vesměs strastiplný a v několika případech tragický důsledek událostí druhé světové války na ty, kteří se ve Slatině narodili nebo – pokud válečnou vichřici přežili – se po ní do Slatiny přistěhovali. Výstava, kterou připravil Slatinský historický klub ve spolupráci s Úřadem MČ Brno-Slatina, má tyto části.

Bojovníci za svobodu

Jsou připomenuti spojař, motospojkař a tankista Ladislav Čambala a dělostřelec Rudolf Skalický – účastníci bojů o Dunkerque, pilot 311. bombardovací perutě Josef Kosek, u pozemního útvaru RAF Jan Štětka, vojenský lékař Walter Smékal. Dále jsou uvedeni příslušníci naší vojenské jednotky v SSSR Ivan Vasil Major, Vladimír Pajer, Jan Pulpytel, J. Skála a Jiřina Skálová – účastníci bojů o Dukelský průsmyk a Jan Rudkay ve Slovenském národním povstání, kde byla zdravotnicí Alžběta Baťková. Josef Svoboda jako partyzán v Jugoslávii a na našem území jako partyzáni Ladislav Čejka a Božena Matějčková, příslušníci vládního vojska, z nichž někteří přešli k italským partyzánům nebo k jednotkám spojenců ve Francii.

Oběti války

Uvedení ti, kteří zahynuli v koncentracích nebo při průchodu fronty. Po některých z nich jsou pojmenovány slatinské ulice: Kikrleho, Langrova, Pivodova, Ondřeje Veselého, Zemanova.

Účastníci protinacistického odboje – vězni nacistických koncentračních táborů

Jde o odbojáře, kteří přežili útrapy věznění a byli po válce členy Svazu osvobozených politických vězňů.

Medailony bojovníků, obětí i vězňů jsou uvedeny s jejich fotografiemi, mapami i záběry míst bojů a koncentráků i archivními materiály. Pokusíme se o podobnou výstavu i v jiných městských částech Brna, pokud tak již nebylo?

Karel JANIŠ

Voda nad zlato?

Podle odhadu je na Zemi přes tisíc milionů bilionů vody. Plných 97,5 % však tvoří voda slaná nebo poloslaná, v níž se můžeme jen koupat. Ke zbývajícím 2,5 % patří vody v podobě ledovců, trvalého sněhu na vrcholcích velehor a ve velkých hloubkách. Takže k využití má lidstvo jen 0,3 % zásob pitné vody. Je v řekách, jezerech nebo v atmosféře. Před použitím musí projít procesem čištění a úpravy. Velkou část upravené vody spotřebují průmysl a zemědělství. Na výrobu 1 litru piva je potřeba 25 litrů vody, na 1 kg papíru 450 litrů vody atd.

Je pro nás samozřejmostí, že otočíme kohoutkem a každý den pitnou vodu pijeme, myjeme se v ní, pereme a splachujeme jí. Nejen na pouštích, ale v mnoha zemích Afriky, jižní a jihovýchodní Asii si to tamější obyvatelé nemohou dovolit. Podle statistik každý osmý člověk nemá přístup k pitné vodě, což je kolem 900 milionů lidí. Ročně umírá na následky nedostatku pitné vody nebo použití místních zdravotně závadných zdrojů vody přes 3 miliony lidí.

Měli bychom si uvědomit, že množství vody pro naši spotřebu může klesat, pokud se k vodě nebudeme chovat rozumně. Spotřeba vody u nás dramaticky klesla – z 300 litrů na 1 obyvatele v roce 1965 na současných 142 litrů, poněvadž vodné a stočné v posledních 20 letech mnohonásobně podražilo.

Voda však se může proměnit v nebezpečný živel. Ničivá tsunami v prosinci 2004 zabila v Indickém oceánu, Indonésii, Thajsku přes 230 tisíc lidí, letos v Japonsku přes 10 tisíc lidí. Tisíce lidí umírají při povodních, kterých jsou na Zemi desítky ročně. U nás byly velké povodně v letech 1997 (50 obětí), 2002 (17 obětí) a 2006 (13 obětí).

Lidstvo začalo stavět přehradu, aby vodní toky byly regulovány, vyrobena levná elektřina a zajištěn dostatek vody pro obyvatele a výrobu. U nás proběhla výstavba přehrad nejvíc koncem 19. a v 1. polovině 20. století. Mezi největší přehradu na světě patří Hooverova v USA, Asuánská v Egyptě. Gigantem je 660 kilometrů dlouhá a až 1100 metrů široká přehrada Tři soutěsky v Číně. Stavba trvala 13 let, stála 40 miliard dolarů. 1,3 milionu obyvatel bylo přestěhováno z 13 vesel, 140 měst a 1300 vesnic, nemluvě o množství historických a přírodních památek. Ochránci životního prostředí protestovali a i čínská vláda připouští, že stavba přehrad vyvolala velké sociální a ekologické problémy. Voda jako nezbytná potřeba života, ale i jako nebezpečný živel.

Pozn.: Využil jsem údaje z týdeníku Televize č. 26/2011.

Karel JANIŠ

SMUTNÉ VÝROČÍ

Před 70 lety – 27. září 1941 – byl u nás zastupujícím říšským protektorem jmenován Reinhard Heydrich. O den později bylo v Praze vyhlášeno stanné právo a soudy složené z gestapáků vyhlásily rozsudky smrti. Například nad již zatčeným předsedou protektorátní vlády generálem Eliášem, bývalým pražským primátorem Klapkou a desítkami dalších. Většinou byli okamžitě zastřeleni.

Před 70 lety – 2. října 1941 – pronesl Heydrich před vybranými představiteli okupační moci nástupní projev, v němž vyložil plány na „řešení české otázky“. Řekl, že v tomto prostoru Němec hraje vůdčí úlohu a je povinen se chovat jako Němec... je tu bojová oblast, bojový prostor, v němž každý Němec musí jako bojovník pro němečtví vítězit. Stanovil základní zásadu jednání v tomto prostoru: **tento prostor se jednou musí stát německým a Čech tady nemá co pohledávat.** Tento úkol rozdělil na dvě velké a jasné etapy: ta první – blízká – je diktována potřebami vedení války, **nelze připustit, aby se Čech rozrušil a vybuchl, ale aby nasačil pro německé válečné úsilí plně svou pracovní sílu. K tomu patří i to, že se musí dát českým dělníkům tolik žrádla, aby mohli plnit svou práci.**

Pokud jde o druhou etapu, Heydrich se vyslovil pro vyhodnocení obyvatelstva z rasového a národnostního hlediska již za války. **Lidi dobré rasy a dobře smýšlející možno poněmčít. Lidi špatné rasy a špatně smýšlející** nutno dostat ven, na východě je dost místa. U střední vrstvy lidí **dobře smýšlející špatné rasy** nutno nasadit do říše a postarat se, aby už neměli děti. Do říše poslat i lidi **špatně smýšlející dobré rasy** a pokusit se o jejich poněmčení a převýchovu jejich smýšlení. Když to nepůjde, postavit je nakonec ke zdi.

V projevu 4. února 1942 pokračoval Heydrich v úvahách nad osudy Čechů v případě velkoněmeckého vítězství ve válce: 40 až 60 procent Čechů je schopno poněmčení, zbývající část bude vysídlena na sever k Ledovému moři.

Tolik Heydrich.

Zapomněli na něj ti, kterým dějiny začínají odsunem Němců od nás.

Pozn.:

Oba Heydrichovy projevy jsou v knize *Chtěli nás vyhubit*, Naše vojsko, Svaz protifašistických bojovníků, Praha 1961.

Karel JANIŠ

UDÁLOSTI ROKU 1956 V SOUVISLOSTECH

V únoru toho roku proběhlo jednání 20. sjezdu sovětských komunistů. Spíš než hodnocení činnosti strany a tehdejší mezinárodní situace světovou veřejnost zaujala zpráva o kultu osobnosti J. V. Stalina. Dodatečně v dalších letech se svět a zejména mezinárodní komunistické a dělnické hnutí setkávalo s kladnými důsledky odhalení tohoto kultu – zejména komunistické strany z ní vyvodily pro svou politiku potřebné závěry. Tomu bude ještě nutno věnovat pozornost.

28. června 1956 došlo k povstání ve významném polském a veletržním městě Poznani. Po několika bezvýsledných jednáních o mzdových požadavcích zaměstnanci továrny na výrobu lokomotiv Stalin vstoupili do stávky a 28. června se vydali na pochod do centra města. Dělníci dalších továren se k nim přidávali. Cestou odzbrojili několik příslušníků milice (police), několik skupin vtrhlo na vrchní velitelství milice, ozbrojilo se puškami a ručními granáty. Jiné skupiny obsadily budovu prokuratury a po útoku na vězení byli osvobozeni političtí vězni. Před budovou krajského velitelství bezpečnosti došlo ke střetům s demonstranty. Vláda vyslala vojáků s tanky, dělníci se bránili ukořistěnými zbraněmi. Armáda postupně demonstraci potlačila, události si vyžádaly 53 mrtvých a přes 300 zraněných. Napětí ve společnosti pokračovalo.

21. října 1956 se uskutečnilo mimořádné zasedání ÚV PSDS, na němž na jaře rehabilitovaný Władysław Gomułka kritizoval špatnou hospodářskou politiku posledních let a požadoval nápravu. Podle jeho slov právě proti zlu, které se hluboce zakořenilo ve společenském systému, protestovali dělníci, nikoliv proti lidovému Polsku a proti socialismu. Gomułka byl zvolen 1. tajemníkem ÚV PSDS. Na velkém shromáždění obyvatel Varšavy Gomułka přednesl návrhy na reformu polského hospodářství. Z domácího vězení byl propuštěn kardinál Stefan Wyszyński a ujal se úřadu primase katolické církve v Polsku. Z funkce ministra obrany odstoupil maršál SSSR a Polsko Konstantin Rokossovskij. Paradoxem vývoje v Polsku je, že k nápravě situace sice došlo, ale k novým projevům nespokojenosti obyvatelstva s politikou vlády došlo v prosinci 1970 v Gdaňsku a v roce 1980 znovu – tento proces vyvrcholil založením nezávislých odborů Solidarita. Ale to je již jiná kapitola.

Od 20. října 1956, když do Maďarska pronikly zprávy o událostech v Polsku, se konala v Budapešti každý den studentská shromáždění, která byla stále mohutnější a jejich požadavky stále hlasitější. Veřejnost požadovala odchod sovětských vojsk, větší spolupráci se Západem, zrušení cenzury, osvobození politických vězňů, systém více politických stran a svobodné volby, reformu zemědělství, rozchod s komunisty vedenými Mátyásem Rákosim, vlajku v maďarských národních barvách. 23. října 1956 se v Budapešti zúčastnilo shromáždění na 100 000 lidí. Provolávání hesel a požadavků pokračovalo svržením sedmimetrového Stalinova pomníku, útokem na budovu rozhlasu, který skončil palbou obránců do demonstrantů. Propuklo povstání, které bylo ve znamení útoků na budovy stranických sekretariátů a státní bezpečnosti, došlo k lynčování a zabití jejich pracovníků. 4. listopadu 1956 ohlásil János Kádár, že vytvořil vládu dělníků a rolníků, která povolala sovětská vojska na pomoc, aby byl obnoven klid a pořádek v zemi. Západ ponechal vývoj událostí v Maďarsku svému osudu a vyvolal jednání o tzv. maďarské otázce v Radě bezpečnosti OSN.

Když Gamál Abdal Násir vyhlásil 26. července 1956 zestátnění Suezského průplavu, poněvadž USA a Velká Británie odmítly financovat stavbu Asuánské přehrady, došlo ze strany velmocí k mimořádné aktivitě. Britská a francouzská flotila se začala přesouvat do blízkosti egyptských břehů. Přes vážné varování ministra zahraničí Johna Fostera Dullese, že v případě unáhlených opatření obou velmocí proti Egyptu zasáhne na Blízkém východě Sovětský svaz, zahájily izraelské jednotky ofenzívu proti Egyptu na Sinaji a 31. října zaútočila britská a francouzská letadla na egyptská letiště. Přes požadavek OSN zastavit boje se výsádkáři obou velmocí vylodili u Port Saidu k vytvoření předměstí, z něhož by bylo možno obsadit Suezský průplav. USA vyvinuly důrazný tlak na obě velmoci a SSSR vyslovil hrozbu, že zasáhne v oblasti v zájmu nastolení míru.

7. listopadu 1956 boje ustaly. Zkouška měření sil velmocí skončila. Velká Británie a Francie utrpěly na prestiži.

Tak bohatý na události byl rok 1956 před 55 lety.

Karel JANIŠ

PŘED 50 LETY SE KONAL TĚMĚŘ ZAPOMENUTÝ XXII. SJEZD SOVĚTSKÝCH KOMUNISTŮ

Uskutečnil se ve dnech 17. – 31. října 1961 v Moskvě. Měl obvyklý průběh. První tajemník ÚV KSSS N. S. Chruščov provedl rozbor vnitřní a mezinárodní situace, politiky mírové koexistence dvou společenských systémů. Doporučil normalizovat problémy v Berlín přijetím statutu svobodného, demilitarizovaného města. Přestal současně věřit, že se podaří uzavřít mírovou smlouvu s Německem do konce roku 1961 (jak známo, nikdy nebyla uzavřena, 9. – 10. listopadu 1989 byla otevřena zeď v Berlíně, která byla vytvořena 13. srpna 1961, 3. října 1990 se NDR stala součástí Spolkové republiky Německo).

Neobvyklý byl XXII. sjezd z několika důvodů. Především proto, že přijal další dlouhodobý program, v pořadí třetí. Byl to program budování komunistické společnosti v Sovětském svazu. N. S. Chruščov řekl, že jde o praktický úkol strany a lidu. Ještě dnešní generace sovětských lidí bude žít v komunismu, jak bylo uvedeno v závěru 3. programu KSSS. Za 30 let od XXII. sjezdu, v prosinci 1991, přestal Sovětský svaz existovat a vývoj od té doby je ve znamení kapitalistického uspořádání společnosti.

Další zvláštnost XXII. sjezdu byla v tom, že sjezd pokračoval v úsilí XX. sjezdu odhalovat kult Stalinovy osobnosti a odstranit jeho důsledky. Sjezd schválil návrh leningradské oblastní, moskevské městské stranické organizace a KS Gruzie a Ukrajiny na odstranění rakve se Stalinovými tělesnými pozůstatky z Mauzolea V. I. Lenina v Moskvě vzhledem k represáliím proti čestným sovětským lidem a zneužívání moci, jichž se dopustil Stalin v období kultu osobnosti. Toto usnesení uskutečnili delegáti sjezdu 1. listopadu 1961. 10. listopadu byl Stalingrad přejmenován na Volgograd a z podnětu výše uvedených delegací byli 11. listopadu 1961 Georgij Malenkov a Lazar Kaganovič vyloučeni ze strany pro jejich podíl na zneužívání moci. A nelze opomenout ještě jednu neobvyklou okolnost, k níž došlo. Ve Zprávě ÚV KSSS XXII. sjezdu strany uvedl N. S. Chruščov, že linie KSSS, směřující k překonání škodlivých důsledků kultu osobnosti, se nesetkala s patričním pochopením u vedoucích představitelů Albánské strany práce, že dokonce začali proti této linii bojovat, že v poslední době prudce změnili politický kurs, dali se cestou značného zhoršení vztahů s KSSS a se Sovětským svazem, začali se odklánět od společně dohodnuté linie celého světového komunistického hnutí v nejdůležitějších otázkách současnosti.

Místopředseda ÚV KS Číny Čou En-laj v pozdravném projevu uvedl, že i když mezi bratrskými stranami a mezi bratrskými zeměmi vznikly naneštěstí spory a rozdílné názory, je třeba je řešit trpělivě a řídit se duchem proletářského internacionalismu, zásadami rovnoprávnosti a dosažení jednoty názorů cestou konzultací. Otevřené jednostranné odsouzení na adresu některé bratrské strany nepřispívá k semknutosti a k vyřešení otázky. Veřejné odhalování sporů mezi bratrskými stranami a zeměmi před očima nepřátel nelze pokládat za seriózní, marxisticko-leninský přístup k věci. Toto stanovisko může pouze zarmoutit přátele a potěšit nepřátele. KS Číny upřímně doufá, že bratrské strany se znovu sjednotí na základě marxismu-leninismu.

V závěrečném projevu na sjezdu N. S. Chruščov zdůraznil, že ÚV KSSS učinil vše, co bylo v jeho silách, aby se mezi oběma stranami a zeměmi obnovily dobré vztahy. Albánští představitelé odmítali společná jednání s členy předsednictva ÚV KSSS, opustili moskevskou poradou bratr-

ských stran v listopadu 1957 a zintenzívnili kampaň útoků a pomluv proti KSSS a jejímu ÚV. Nepamatuje případ, že by někdo s tak závratnou rychlostí přešel od obdivných tirád a přísah o věčném přátelství k bezuzdným protisovětským pomluvám, jak to učinili albánští vedoucí představitelé. Proto ÚV KSSS zásadově a otevřeně informoval sjezd o nenormálním stavu sovětsko-albánských vztahů. Na znepokojení a obavy z následků po otevřené kritice Albánské strany práce, kterou vyslovil vedoucí delegace ÚV KS Číny Čou En-laj, N. S. Chruščov odpověděl, že KSSS sdílí též vyjádřené obavy. A sotva prý může být někdo více nápocten normalizací vztahů mezi Albánskou stranou práce a bratrskými stranami, než právě KS Číny. Čou En-laj poté jednání sjezdu opustil. Roztržka mezi oběma stranami se prohloubila a přerostla i do mezistátních vztahů v podobě ozbrojených srážek na hraniční řece Ussuri v březnu 1969 ke škodolibé radosti Západu. O tom jindy.

Karel JANIŠ

VÝZNAMNÁ VÝROČÍ A NAŠE MÉDIA

Byli jsme svědky obvyklého přepisování dějin v polistopadovém zaměření a „nového“ pojetí dějin z hlediska vládnoucí pravice. 70. výročí přepadení Sovětského svazu hitlerovským Německem 22. června 1941 bylo zcela opomenuto a přikryto 20. výročí odchodu posledního sovětského vojáka – generála Vorobjeva – od nás. Někteří dokonce hovořili o „přepadení Ruska“. „Vyznamenal“ se Jan Boris Uhlíř z Vojenského historického ústavu, který sice připustil zvěřstva nacistů a cíle nacistů zlikvidovat český národ, nicméně řekl, že „neschopnost wehrmachtu přivedla do Evropy Stalinův komunismus“ – to je na úrovni protektorátního tisku a Emanuela Moravce!!

50. výročí postavení berlínské zdi 13. srpna 1961 bylo připomenuto obvyklým způsobem – šlo o zamezení odchodu obyvatel NDR na Západ. A vypočítány oběti těch, kteří se pokusili o únik přes zeď. Jaroslav Šebek v Katolickém týdeníku č. 35 z 23. srpna 2011 připomněl vzájemnou přetahovanou o Berlín mezi Východem a Západem a situaci v říjnu 1961, kdy na přechodu na sebe mířily hlavně americké a sovětské tanky – tenká pomyslná čára nebyla překročena ani tehdy, ani o rok později za kubánské krize.

V předvečer výročí vstupu vojsk Varšavské smlouvy na naše území 21. srpna 1968 vysílala ČT 2 pořad Ruskem od Lenina k Leninovi. O událostech v roce 1941,

1968, o Leninovi, Gorbačovovi, Afghánistánu atd. hovořili prostí vojáci, mladí i starší lidé, žádné „celebrity“, velmi otevřeně a kriticky. Podobný pořad by měl inspirovat Václava Moravce k něčemu podobnému v jeho pořadu Otázky V. M. Bylo by to lepší, než jeho nedělní nekonečná nastavovaná kaše s předními politiky a dalšími hosty – za NENAPOVÍDÁNÍ VEŘEJNOSTI, jak má myslet v duchu vládní koalice, by nedostal zvláštní prémii!!

Velice byl propagován a oceňován Boris Jelcin při potlačení puče v Moskvě v srpnu 1991, který odsunul Gorbačova do pozadí tehdejšího dění a vydatně přispěl k zániku SSSR koncem roku 1991.

Výročí 21. srpna 1968 bylo připomenuto celovečerní diskusí s těmi občany, kteří především v Moskvě proti vstupu vojsk k nám protestovali. Kromě rozhovoru s generálem Vorobjevem a krátkými zmínkami dalších generálů převážila stanoviska liberální inteligence z řad disidentů a zklamání z ukončení našeho „pražského jara“, z nereformovatelnosti poměrů v SSSR. Vyšla publikace *Invaze 1968, Ruský pohled*. Editorem je bývalý zpravodaj ČT v Moskvě Josef Pazderka. Šlo o to zachytit, co pražské jaro a invaze k nám znamenaly pro různé vrstvy sovětské společnosti. Podle toho je publikace rozdělena do čtyř kapitol: Vojáci, Archivy, Novináři, Společnost. Publikace si zaslouhuje naši pozornost!

Karel JANIŠ

KAREL HAVLÍČEK BOROVSÝ

Borová 31. 10. 1821 – 29. 7. 1856 Praha

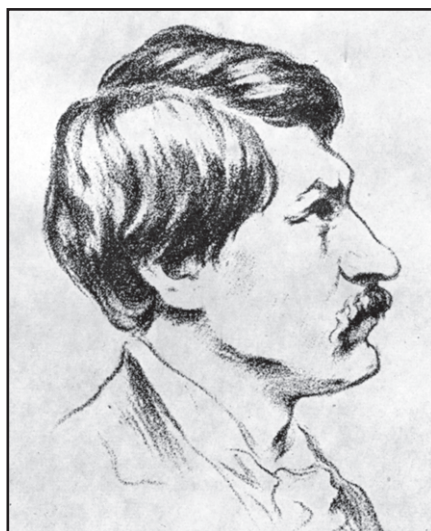
Narodil se v rodině drobného kupce, která se v roce 1833 odstěhovala do (Německého) Havlíčkova Brodu. V letech 1832-8 tu studoval na gymnáziu. Po studiu filozofie v Praze v letech 1838-1840 vstoupil do kněžského semináře, odkud odešel zklamán tehdejší způsobem výchovy budoucích kněží po jednom roce. V Praze od roku 1842 soukromě vyučoval jazyky a literaturu slovanských národů a o prázdninách cestoval v Haliči a po Slovensku. Ve studiu pokračoval v Moskvě v letech 1843-1844, kdy byl vychovatelem v rodině prof. Ševyřeva, jednoho z předních slavjanofilů. Seznámil se s ruským životem a z nadšence se stal střízlivý pozorovatel a kritik carského režimu. Po ročním pobytu v Německém Brodě se v roce 1845 odebral do Prahy. Od 1. ledna 1846 se stal redaktorem Pražských novin a jejich přílohy Česká včela – do jara 1848. Byl jedním z hlavních představitelů liberální buržoazie v revolučním roce 1848, účastníkem Slovanského sjezdu v Praze a poslancem říšského sněmu. Založil tiskový orgán liberální buržoazie Národní noviny, které vycházely od 8. dubna 1848 do 18. ledna 1850. Od 8. května 1850 do 14. srpna 1851 vydával v Kutné Hoře týdeník Slovan. Jeho články považovala vláda ve Vídni za nežádoucí.

Součástí Havlíčkova života byly konfiskace novin, policejní prohlídky a sledování, soudní stíhání. V prosinci 1851 vládě došla trpělivost. 16. prosince 1851 byl zatčen a eskortován do tyrolského Brixenu. Žil tu pod neustálým policejním dozorem až do 27. dubna 1851, kdy se s podlomným zdravím vrátil do Prahy. Zemřel tu ve věku necelých 35 let.

Odešel jeden z našich předních novinářů, příkladný demokrat a zanícený vlastenec slovy i skutky, kritik všeho, co brzdilo rozvoj českého národního života, co utlačovalo pracující lidi rukou i ducha. Odešel mistr britkého novinářského pera i básník-satirik nemilosrdně tepající světské i církevní představitele, jejich instituce a služebníky, byrokracii, policii, soudní aparát i kněžstvo. Odešel příkladný autor klasických děl novodobé politické satiry, jehož sarkastické a groteskní, ironické a humorné charakteristiky mocných se šířily od úst k ústům a staly se součástí kulturního dědictví našeho národa.

Novináři, publicisté a novodobí „historici“ po listopadu 1989 nemohli opomenout tuto významnou osobnost našeho národa. Pokračují ve šlepečích hodnocení rakousko-uherské monarchie: dovolil si kritizovat poměry v monarchii, oprávněnost vlády trůnu a oltáře, satiricky tepal jejich představitele, zabýval se slovanskými národy, jejich jazyky a literaturou, což

se tehdy i dnes neodpouští. Bylo zpochybnováno vše, co bylo o životě a díle Karla Havlíčka Borovského napsáno. Naskytla se „super vhodná“ věc. V nakladatelství Panorama v Praze vyšla v roce 1991 kniha „C. K. disident Karel Havlíček“. Její autor

Jiří Morava, který se narodil v Brně v roce 1932 a vystudoval na filozofické fakultě český jazyk a literární vědu, emigroval po 21. srpnu 1968 do Vídně a v italském Bolzanu objevil neznámou úřední korespondenci o Havlíčkovi, která Moravu přivedla k přehodnocení brixenského Havlíčkova pobytu – představil ho jako „fešácký kri-

minál“ na čerstvém vzduchu. Morava nevezl v úvahu, v jakém zdravotním a zejména psychickém stavu se Havlíček nacházel a že za několik měsíců do Prahy odešel ze světa lidí. Tento zástupný problém – brixenský pobyt – se stal oficiální verzí života Karla Havlíčka. Jde ve skutečnosti o frontální útok na jeho politickou, novinářskou i básnickou činnost. A ústavní činitelé by se měli nejprve seznámit s hodnocením úlohy Karla Havlíčka v našich dějinách ve spisech T. G. Masaryka z let 1895-6 Česká otázka, Karel Havlíček i z Čapkových Hovorů s T. G. Masarykem a dalších publikací o T. G. Masarykovi a o Karlu Havlíčkovi. Jejich asistenti a poradci by jim je jistě dokázali připravit, aby byli „v obraze“. Naše současné padělatele dějin našeho národa možné ubezpečit, že se budeme vracet k Obrazům z Rus, k Tyrolským elegiím, ke Králi Lávrovi, ke Křtu sv. Vladimíra i k jeho článkům o době, v níž prožil svůj krátký strastiplný života.

Pozn.: V edici Odkazy pokrokových osobností naší minulosti vyšla monografie Václava Procházky Karel Havlíček Borovský, Svobodné slovo Praha 1961. Jsou v ní obsáhlé výňatky z jeho článků a básní. Myšlenkový odkaz Karla Havlíčka Borovského zhodnotili Miloslav Formánek a Václav Procházka, SNPL Praha 1961. Vyšel též výbor z jeho díla v SNPL 1961.

Karel JANIŠ

★ ŠLI PŘED NÁMI

Josefa Faimonová – 100. výročí narození

Narodila se 18. srpna 1911 v Brně-Líšni jako čtvrté dítě v rodině dělníka v kamenolomu (později se narodilo dalších šest dětí, ale tři zemřely podvýživou). Její dětství a mládí bylo ve znamení těžké práce a bídy. Se svými sourozenci chodila do lesa na květiny, jahody, maliny, houby, které matka chodila prodávat na trh do Brna, aby mohla nakoupit kus chleba, brambory a hořkou kávu z melty pro početnou rodinu. Později pracovala na velkostatku a úklidem a praním prádla v domácnostech milostivých paní v Brně.

Rodiče byli zakládajícími členy KSČ v Líšni a v tomto duchu vychovávali své děti. Jožka od 7 let cvičila v dělnické tělovýchově a od 14 let byla cvičitelkou. To již byla členkou Komsomolu a navštěvovala schůze i demonstrace mládežníků po celém Brně, roznášela stranický tisk, protiválečné letáky i další materiály politického obsahu. V roce 1929 a 1932 studovala v půlročních kurzech v Moskvě. Její vystoupení na schůzích byla ještě vyhledávanější a její posluchači se zájmem sledovali její vyprávění o životě v SSSR i o politické situaci doma. Byla stále mezi funkcionáři a členy strany a mládeže a docházela jako delegátka mládeže na porady na KV KSČ. Pomáhala organizovat akce solidarity se stávkujícími horníky rosicko-oslavanského revíru na přelomu let 1932-1933, demonstraci mládeže proti nezaměstnanosti v Líšni, předvolební kampaň za zvolení Jaroslava Ondráčka starostou Líšně a zejména památnou manifestaci na obranu republiky v líšeňském údolí v srpnu 1938.

Po rozpuštění KSČ se J. Faimonová stala členkou ilegálního krajského vedení KSČ, poté působila na Královéhradecku a v Praze. Od roku 1941 byla spojkou a spolupracovnicí II. a od podzimu 1942 členkou III. ilegálního ústředního vedení KSČ. Podílela se na obnově činnosti organizací KSČ v Praze a v Berouně. Zradou byla zatčena 3. září 1943 a na Pankráci podrobena hrůzným metodám vyšetřování včetně použití injekce drogy. Aby neprozradila nikoho ze svých spolupracovníků, zvolila 12. října 1943 dobrovolný odchod ze života. Odešla jediná žena, která byla členkou jednoho z ilegálních ústředních vedení KSČ. Vykonal velkou práci ve prospěch lepšího života dalších generací.

Karel JANIŠ

○ **Z deníku Ivana Hoffmana v Deníku** - 22. srpna 2011 psal na téma **Co nám nehrozí**. Premiér má pravdu, když konstatoval, že dnešní České republice nehrozí to, co potkalo před 43 lety Československo, tedy vojenská invaze... není k tomu důvod... dnešní režim spřátelené velmoci ničím originálním a nakažlivým neohrožuje... je zcela přizpůsoben globálně nastaveným pravidlům, politici jsou poslušní, nezlobí, nic nevymýšlejí, lid s reptáním nevybočující z mezí to v podstatě akceptuje, není proč to tady okupovat... Premiér prý má pravdu rovněž, když tvrdil, že nám hrozí extremismus, poněvadž je tu živná půda pro lidi netolerantní, agresivní, pro různé demagogy (*vždyť kolik je jich mezi redaktory denního tisku a televize a poslanci VeVereK a TOP 09 ve vztahu ke KSČM!!*), násilníky a rasisty podobné jako všude, kde stát negarantuje občanům bezpečnost, spravedlnost, rovnost šancí, svobodu (*garantuje bezpečnost ústavním činitelům a majitelům šekových knížek a balíků akcií, rovnost šancí narušuje rozdílnou péčí o zdraví atd.*). A komentátor čtenáře vyzývá povšimnout si paradoxu, že hrozba extrémismu je daní za to, že nám nehrozí vojenská intervence a kdyby se u nás po způsobu pražského jara 68 zrodil pokus o vybudování kapitalismu s lidskou tváří místo stávajícího kapitalismu mafiánského a kdyby takový projekt získal spontánní lidovou podporu a světovou publicitu, kdoví, kdo všechno by sem ochotně přispěchal na pomoc před nebezpečnými revizionisty, co ohrožují svobodu, demokracii a nadnárodní investice (*Karel z Černína by zavolal kancléře do Berlína a majitel modré knížky by bušil na dveře velvyslanectví země z oceánem*), poněvadž slabí se vždy snaží kvůli své bezpečnosti vlichotit těm silným, a když ne, tak je silní přivedou k poslušnosti právem silnějšího, ti malí nemohou být partnery velmocí, mohou jim jen přitakávat (*vedou nás politici, kteří předem říkají Ano, pane, jak si přejete, aniž ještě jim velmoc své přání vyslovila*). 30. srpna 2011 psal na téma uznání povstalců, že jsme uznali libyjské povstalce a jsme pevně odhodláni rozvíjet s nimi spolupráci, s těmi, kteří budou kontrolovat obchod s ropou a budou mít peníze... hlavní je být u toho, když se začne porcovat kořist... ale obyčejní lidé neobchodují, ani státy, jen několik korporací, obyčejní Libyjci i obyčejní

Češi z toho budou mít houby (*které ovšem v poušti nerostou*). Komentátor uvádí, že o povstalcích přicházejí zprávy spíše odpudivé, vraždí civilisty a rabují, ale je tam válka a druhá strana prý není o nic lepší, svět v případě Libye určitě přivře oči nad masakrováním civilistů... s uznáním vítěze se mohlo klidně počkat (*to Karel z Černína „spěchá“, dokonce jejich vedení navštívil a podpořil je*).

A 31. srpna 2011 Ivan Hoffman psal Deník na téma **Škola volá**. Kromě nesporné potřeby a významu vzdělání, tradiční prestiže a že je povinná, se školou se spojuje řada mýtů a vzdělanost či dosažené vzdělání je přeceňováno... neexistuje přímá úměra mezi vzděláním a štěstím, neplatí, že kdo má skvě-

STŘÍPKY NEOKURKOVÉ

lé vzdělání, je také úspěšný a bohatý... hodně vzdělaných lidí nemá práci odpovídající jejich kvalifikaci... mnoho čerstvých absolventů škol dokonce najde práci žádnou (*přece se nebudeme vracet k systému umístěnek!?*), naopak není výjimkou, že pohádkově zbohatne nevzdělaný blb (*ale vyzná se ve zprávách z burzy a pohybu akcií na trhu*). Žáci už vytušili, že rozhodují peníze a vzdělanost hraje druhé housle. Za paradox doby komentátor považuje, že vzdělání stále více stojí a jeho úroveň stále klesá... není to v žácích a učitelích, ti se nemění... školství je zrcadlem doby, která ztratila ducha, étos a ideály (*vládne trh a peníze*).

○ **Až zazvoní** - O školství hovořil v rozhovoru pro Deník 1. září 2011 ředitel soukromého gymnázia v Praze RNDr. Václav Klaus ml. (1969), syn prezidenta republiky. Deváták by měl umět dojít od nádraží k hotelu a neobjednat si anglicky botu s lokomotivou, ale kuřecí řízek... Hodně ředitelů ze státních škol až 70 % času věnuje rozdělování došlých peněz na učitelské a neučitelské, vyplňuje dotazníky, na práci s pedagogy a žáky má málo času... Taky je u nás hrozně moc předmětů... brutálně nutno snížit povinné minimum výuky... Řeší se tu zástupné problémy - Bátora, Ctirad Mašín, ale ne to, že za pár let nebude na důchody a že české školství sežere spoustu peněz, ale nedává takové výkony jako před 20 lety (*ejhle! objevil Ameriku, přiznal tehdejší úroveň školství...*

jen 1 miliarda Kč vynaložena na projekty maturity)... Bylo běžné, že rodiče přišli na třídní schůzku, vyslechli si, jak žáček zlobí, neprospívá, roste pro šibenici, tatínek si už ve škole odepinal pásek a hotovo... to už dnes nejde, vládne tu kult dítěte (*mohou si stěžovat na linkách stížností na učitele, rodiče, na jejich šikanu*)... lajdáctví má nějaké prenatální psychologické příčiny - to je fenomén doby... Je špatně, že dnes se každý snaží mít maturitu a vysokou školu, má to inflační efekt, oba tituly padají strašně dolů... Dáleko větší problém než únik mozků je nulový vztah mladé generace k práci (*vystihl dnešní situaci, souvisí s tím až katastrofální úbytek zájemců o učební obory!!*).

○ **Mašín mi říkal soudružko** - Víkend Dnes otiskl 20. srpna rozhovor s učitelkou Martinou Pavelkovou (1979), která s kamarádkou Kamilou, též učitelkou, odjela do Ameriky „poznat svého hrdinu“ - Ctirada Mašína, do něhož se zamilovala. Přečetla o něm všechny knihy a články... Začala si s ním dopisovat a když ji napsal, že trpí leukémií, koupila si s Kamilou letenky a letěly za ním. Pozdravil je „soudružky“ a loučil se slovy „čest práci“ - tak oslovoval přátele. Obě se do něho zamilovaly. Martina nepoznala inteligentnějšího - měl v armádě naměřené IQ 140 - bystřejšího, pohotovějšího, schopnějšího a statečnějšího člověka, šla by s ním do vězení než s kýmkoli na svobodě. V šuplíku psacího stolku měl pistoli, říkal jim: „Střílejte, když se k vám někdo dobýval“. Na nemoc si nestěžoval, nebyl ufnukaný nebo sentimentální. Doktoři říkali, že takového pacienta ještě nezažili. V nemocnici ho držely za ruku, byl krásný do posledního okamžiku života. Martina jako by za ten měsíc vedle Ctirada Mašína dožrála o několik let... Tolik z rozhovoru se zamilovanou do Ctirada Mašína. Studovala teologii u nás, v Irsku a v Německu, vyučuje etiku na vysoké škole. Nemá potíž s počináním Mašínů, než komukoli zkřivil vlas na hlavě, komunisté už popravili desítky lidí... komunisté sami říkali, že při kácení lesa létají třísky... pro svobodu se lidský život může obětovat, Mašínové zabíjeli ozbrojené stoupence komunistického režimu a kdo byl ochoten a připraven hájit komunistický režim se zbraní v ruce, nebyl nevinný člověk - takto přednáší studentům. **KJ**

ANEB CO PŘINÁŠÍ DIVADELNÍ A HUDEBNÍ SEZÓNA V ŘÍJNU A LISTOPADU

Janáčkovovo divadlo uvádí (14., 16. X.) v rámci festivalu *Tanec Brno* izraelský balet Kibbutz Contemporary Dance Company. V choreografii Rami Beera provedou tanečníci Baletu Národního divadla Brno balet Kasson (Motýli). Dvořákovu oratorium Svátá Ludmila zazní (15. X.) v podání nestárnoucího Richarda Nováka jako jednoho ze sólistů. Ve foyeru divadla je k vidění výstava k jeho neuvěřitelnému, kulatému jubileu.

V Redutě začíná (4. XI.) divadelní festival *Redfest* premiérou věhlasného Valmonta, dle románu v dopisech francouzského důstojníka z konce 18. století Choderose de Laclose. Divák zná několik filmových úprav včetně režie Miloše Formana. Divadelní úpravu Daniela Špinara lze očekávat s napětím. Zatím žádný tvůrce nepřistoupil k autorovi z hlediska jeho profese - pevnostního inženýra. Klíč k osobnosti i dílu Choderose de Laclose tkví v jeho citátu: „Ženy se dobývají jako pevnosti a vše je dovoleno.“ K tomu podotýká autor tohoto kulturního přehledu - dobývání pevností 18. a 19. století byla velmi krvavá záležitost srovnatelná se zákopovou válkou 1914-1918, postihovala jen menší počet lidí. Slovenské národní divadlo bude na Redfestu hostovat (5. XI.) s představením HollyRoth, s tematikou ze slovenského obrození 19. století, interpretovanou písničkářem Robertem Rothem. Dejvické divadlo uvede (6. XI.) britskou komedii Patricka Marbera *Dealers Choice*, což v hráčském slangu znamená - kdo rozdává rozhodne. Činoherní klub uvede (10. XI.) Lédu slavného meziválečného jugoslávského autora Miroslava Krleži, v režii Jaroslava Smočka s Petrem Nárožným v hlavní roli.

Městské divadlo na Hudební scéně premiéruje (16. XI.) romantický muzikál *Jeckyll a Hyde*. Podle novely Roberta L. Stevensona ho upravili skladatel Frank Wildhorn a libretista Leslie Bricuss pro newyorskou Broadway, kde slavil úspěch. Činoherní scéna uvede (21. X.) v premiéře *Výkřiky do tmy* s působivým podtitulem *Psychologický thriller o sexu, lžích a tajnostech*. Jde o hru jednoho z nejznámějších australských dramatiků a filmových scenáristů Andrewa Bovella, která prošla s velkým ohlasem newyorskou Broadway i londýnským divadelním West Endem a dočkala se také úspěšné filmové adaptace. Městské divadlo tak pokračuje ve výpravných projektech s cílem bavit diváka.

Divadlo Bolka Polívky uvádí v premiéře (16. X.) nový díl *Komediografu* v podání Tomáš Matonohy, Pavla Lišky a dalších protagonistů. Jde o představení inspirované francouzskými a německými mistry černého humoru a grotesky A. Jarrym, Ch. Morgensternem a dalšími. Návštěva u pana Greena na třech kontinentech hraného dramatika

a scenáristy Jeffa Barona přivede (21. X.) na scénu brněnským pamětníkům dobře známého Stanislava Zindulku, v generační konfrontaci s Matějem Hádkem.

Divadlo Husa na provázku uvádí (1. XI.) premiéru hry Trosečník III. Po slavné inscenaci Bolka Polívky z roku 1977 se po třiceti pěti letech na prkna divadla vrací téma trosečníka. Jde o autorskou inscenaci čerstvého absolventa činoherní režie Jána Mikuše, režiséra, autora a herce. Za inscenaci Werther-Werther mu festival Příští vlna/Next wave udělil ocenění *Objev roku*, v Ceně Konstantina Trepleva získal 2. místo za nejlepší původní hru roku, jeho inscenace se objevily na festivalech v Moskvě a Londýně. *Leoš aneb Tvá nejvěrnější* je v premiéře (11. XI.) nová hra Milana Uhdeho a Miloše Štědrone o Leoši Janáčkově. Vystoupí tři Janáčkové - chlapec, mladý muž a zralý člověk i šest žen jež je okouzlovaly. Lze jen očekávat zda autoři naváží na své úspěšné provázkové inscenace z doby největší slávy tohoto divadla před desítkami let.

Divadlo u stolu uvádí inscenaci Ondřeje Elbela *Po zkoušce* Ingmara Bergmana. Hra s výrazně autobiografickými rysy, shrnuje Bergmanovy názory na divadlo a reflektuje jeho divadelní zkušenost.

HaDivadlo uvádí (17. X.) inscenaci EKG o lásce a hospodě. EKG je literárně hudební kabaret, který ve spolupráci s Divadlem Archa pořádají Igor Malijevský a Jaroslav Rudiš od počátku roku 2007. EKG je dnes nejvýznamnější českou scénou zaměřenou na živou literaturu. Autoři tentokrát pozvali do brněnského HaDivadla dramatika Arnošta Goldflama, anarchistu a autora *Zápisů z výčepů* lihovin Michala Mareše a hospodského a básníka Švandu. Spadlo z nebe (29. X.) je inscenace sdružení mimů *Služebníci* Lorda Alfréda. Jde o představení pro tři herce ze života broučků, kde se bude využívat žongléřských, akrobatických a mimických akcí doprovázené živou kapelou.

Divadelní studio V uvádí (29. X.) pohádku na motivy Boženy Němcové *Čertův švagr aneb jak sirotek Jaromír nenašel pochopení u lidí*. Zastání našel až v pekle. Jde o další vděčné představení pro nejmenší.

Divadlo Polárka uvádí festival *Dramatická klimatická změna a Afrika*. V jeho rámci vystoupí (14. X.) Teatr In Spe z Lublinu, divadlo Berliner compaignie (15. X.) a Polárka (16. X.) uvede inscenaci Romana Sikory podle románu Julese Verna *Zmatek nad zmatek*. Tématem je globální oteplování a inscenace jsou součástí mezinárodního projektu, který vzniká pod záštitou EU, ve spolupráci s Ekumenickou akademií Praha, a Kulturním centrem v Lublinu. Je příznačné, že u nás je některými předními politiky oteplování zpochybňováno. V Polsku však

myslí v širších souvislostech. Od roku 1945 mají zájem o Afriku a její problémy. Jedna z největších sbírek afrických etnografik se nachází v štetínském muzeu, jako výsledek námořních styků.

Divadlo Radost uvádí (16., 23., 30. X.) v exkluzivním prostředí Muzea loutek *Tři pohádky pro rošťáky* jejichž autorem, režisérem i autorem hudby je Vlastimil Peška. Jde o zapojení malých diváků do hry a zároveň předvedení pokladů jednoho z našich mála muzeí věnovaných fenoménu loutkového divadla.

Brněnská Filharmonie uvede (18. X.) v Besedním domě na koncertě Spolku přátel hudby, Janáčkovu kvartetu s egyptským klavíristou Ramsí Yassou s programem - *Kvartetem č. 1* na Tolstého *Kreuzerovu sonátu* Leoše Janáčka a *Klavírním kvintetem f moll* Johanna Brahmsa. V rámci Spolku přátel hudby vystoupí (1. X.) opět v Besedním domě letošní jubilant Richard Novák s *Mahlerovými Písněmi potulného tovaryše* a Alexandar Markovič v Janáčkově divadle uvede (3., 4. X.) posluchačsky vděčnou *Symfonii č. 2 C dur* Roberta Schumanna a vzácně hranou *Symfonii č. 2 c moll* Alexandra Skrjabinu.

Moravský podzim 2011 je nejvýznamnější brněnskou hudební událostí a zároveň se stává bienálním. Bude se střídát s festivalem Janáček pořádaným Národním divadlem Brno a přejde od agentury Ars/Koncert pod Filharmonii Brno. Lze doufat, že si tak zachová svou vysokou úroveň. V působivém prostředí baziliky Nanebevzetí Panny Marie, kde v sousedství teskní v klášterě malý Janáček po domově, zazní (16. X.) Janáčkův *Amarus* inspirovaný klášterním prostředím a *Schubertova Mše č. 2 G dur*. V konventu Milosrdných bratří přednese (17. X.) Pavel Haas kvartet Šostakoviče a v Domě umění (18. X.) holandské akordeonové duo TOEAC, Bacha, Griega a Piazzollu. V Besedním domě provede (19. X.) Duo Ardašev klavírní skladby pro čtyři ruce Liszta, Brahmsa a Schuberta. Zlatým hřebem bude zakončení v Janáčkově divadle, kde zazní (21. X.) Prokofjev a Rachmaninov v podání Ruského akademického orchestru města Voroněž. Brněnské publikum bude tak mít vzácnou možnost si poslechnout ruskou interpretační školu.

Kino Art uvádí (24. - 28. X.) festival německy mluvících filmů *Filmfest*. Čtyři festivalové sekce zaostří na rebelující hrdiny i režiséry, dotknou se tématu smrti a umírání. Brněnská část bude oficiálně zahájena (24. X.) uvedením filmu *Lollipop Monster* za účasti mladé německé režisérky Zisky Riemann. Její filmová prvotina, zachycující zmatky dvou dospívajících dívek patřila v hlavní soutěži letošního festivalu v Karlových Varech k nejzajímavějším titulům. Můj

(Pokračování na straně 10)

REKONSTRUKCE REDUTA

Zastupitelé podpoří rekonstrukci divadelních budov v Brně

Se stavem Janáčkova i Mahenova divadla v Brně se seznámili exkurzí do jejich útrob od provazistiště po spodek točny (s výškovým rozdílem až 42 m) zastupitelé, členové komisi Rady, výborů Zastupitelstva města Brna a jeho městských částí. Na požádání členy Zastupitelstva města Brna Heleny Sýkorové (KSČM) provedl účastníky exkurze budovami provozně-výrobní náměstek ředitele Národního divadla v Brně Jan Petr.

Náměstek Petr členy samospráv informoval, že přibližně v polovině je rekonstrukce půl století staré Janáčkovy opery (postavené dle o pět starší předlohy – Lipské opery). Opravuje se od 90. let a je předpoklad, že si ještě vyžádá investici kolem 450 milionů korun. Čeká ji ještě rekonstrukce orchestřiště, zvukového a světelného systému, inženýrských sítí, interiérů a obnova mobiliáře atd.

„Pak by mohlo dojít na rekonstrukci sousedního Mahenova divadla z let 1881-1882, kde je ledacos už na hranici životnosti a poměrně často se zde potýkáme s haváriemi jevištní technologie“ sdělil náměstek Petr.

Pochlubil se, že Janáčkovo divadlo se 1100 sedadly pro diváky má největší divadelní točnu v Evropě (s průměrem 17,6 metru) hned po Velkém divadle v Moskvě. Umí rychle naklonit celé jeviště nebo rozpohybovat šest jevištních stolů, které i s kulisami a herci zajíždějí až 3,5 metru nad jeviště nebo o stejnou délku i pod ně. Za tuto moderní technologii vděčí Národní divadlo rekonstrukci financované Statutárním městem Brnem v r. 2009.

Mahenovo divadlo, dříve Městské německé divadlo, jako první divadlo na svě-

tě kompletně osvětlil svými 1996 elektrickými žárovkami jejich vynálezce Thomas Alva Edison. Sochy zbývajících čtyř Edisonových žárovek do dvou tisíc a základ původní elektrárny k jejich napájení jsou před divadlem na okraji Malinovského náměstí. Edison přijel kočárem z Vídně brněnské divadlo osobně rozsvítit. Mahenovo divadlo s opotřebovaným interiérem divadelního sálu a jevištní technologií na hranici životnosti též potřebuje omlazení jako sůl. Funguje často díky improvizacím umění a schopnosti strojníků, jevištních techniků, zvukařů a osvětlovačů vědět si poradit v situacích při nečekaném výpadku ledasčeho.

Zastupitel MČ Brno-střed Aleš Kříž (KSČM) uvedl: „Velmi mě zaujalo technické zázemí divadel. Budova Mahenova divadla potřebuje zvnitřku i z vnějšku omlazovací kúru. Je obdivuhodné, že s technologií z 30. let minulého století umějí zaměstnanci odvádět takové výkony. Je vidět, že je nutno do těchto zařízení více investovat. Mrzí mě, že už osm let se pouze mluví o stavbách parkovacích domů pro vozy návštěvníků obou divadel. Věc se od té doby kupředu nepohnula.“

V tom vidím velkou rezervu činnosti samospráv Brna i Brna-střed. Je potřeba, aby v nově připravovaném Územním plánu města Brna byly plochy pro parkování u divadel skutečně zajištěny“.

Rovněž zastupitel Brna-střed Jiří Hráček (KSČM) k tomu dodal: „Je škoda, že divadelní budovy spadají majetkově pod město. O tyto kulturní stánky by se měl starat, dle mého názoru, především stát z rozpočtu ministerstva kultury. A z jeho rozpočtu by měly být i spraveny. Pokud se tak nestane rychle, může to nepříznivě ovlivnit jejich budoucnost“ uvedl mladý zastupitel. **vž**

KULTURNÍ KALEIDOSKOP

(Dokončení ze strany 9)

otec Jiří Voskovec (19. - 20. X.) je dokumentární film režisérky Libuše Rudinské o osobním životě a umělecké kariéře Jiřího Voskovce od jeho příchodu do USA v roce 1950 až po jeho úmrtí v roce 1981. Film je vyprávěn z pohledu jeho mladší dcery Gigi, která po letech zjišťuje, kdo byl její otec Jiří-George Voskovec. Jeskyně snů (29. - 31. X.) je film oscarového režiséra Wernera Herzoga. V 3D technologii diváka provádí jeskynním systémem v malebném údolí řeky Ardeche kam v roce 1994 vstoupil jako první člověk francouzský archeolog Chauvet. Jde o mimořádný objev kolekce paleolitických jeskynních maleb. Vzhledem ke křehlosti celého systému je jeskyně veřejnosti nepřístupná a režisér byl prvním a zřejmě i posledním filmařem, jenž dostal možnost v jejích prostorách natáčet. Divák tak uvidí prostory jež nám příroda a naši předci uchovali ve stavu, v jakém byl opuštěn před 20 000 lety. **/V/**

BETLÉM SE VRACÍ NA SCÉNU MĚSTSKÉHO DIVADLA

Na činoherní scénu Městského divadla v Brně se vrací pozoruhodné dílo autorů Václava Cejpka, Zbyňka Srby, Jana Šotkovského a Dalibora Štrunce **Betlém** s podtitulem **Pastorála aneb Hry vánoční**, které tam mělo světovou premiéru 31. října 2009. Následovalo 42 repríz v období kolem předloňských a loňských Vánoc a 15. října začal předprodej na reprízy 26., 27. a 28. listopadu. Další představení budou v prosinci a začátkem ledna.

Inscenování tohoto vánočního titulu bylo svěřeno režisérovi Zbyňku Srbovi, který má k lidovým hrám dlouhodobě blízký vztah. Folklor byl pro něho vždycky obrovskou inspirací. Už jeho diplomní práce na pražské DAMU v roce 1968 nesla název Folklorní inspirace v moderním divadle. Potvrdil to již v celé řadě svých inscenací. Koláž z vánočních lidových her inscenoval v mosteckém divadle, připravil též inscenaci Pašijí pro pražské Národní divadlo.

Srbova inscenace nabízí pohled na betlémský příběh

z více úhlů, zařazuje jej do širšího biblického kontextu, s cílem vzrušovat současným pohledem a provokovat montáží zdánlivě nesourodých prvků. Vedle starozákonních a novozákonních motivů a fragmentů z českých lidových her se v textu inscenace objevují také překlady z lidových her polských, valašský písňový folklor, songy skupiny Cimbal Classic, texty Franze Werfela, Milana Rúfuse nebo Ladislava Fukse. Cílem však není destrukce vánočního příběhu. Je jím sugestivní zážitek, bohatá a poutavá podívaná, která nahlédne onu historku, kterou zdánlivě všichni znají, ve vzrušivě nečekaném světle. Narodil se Kristus pán ovšem chybět vskutku nesmí a nebude. Nedílnou součástí představení je hudba Dalibora Štrunce, nahraná souborem Cimbal Classic, volně vycházející nejen z moravských vánočních tradic. Baladičnost příběhu podtrhují na scéně i dvě živé kapely – hudecká a klezmerská – a děti ze souboru Primavera.

Bohumil Hlaváček

Jde o soubor tří memoriálových textů, které původně vycházely samostatně v letech 2007-9. Letos je společně vydal Moravsko-slezský kruh v Brně. Autorem je dlouholetý novinář Antonín Hošťálek, působící v minulosti postupně v redakcích Mladé fronty, Svobodného slova, Lidové demokracie, Poledníku 16 35, Konec konců. Je též spolueditorem sborníku statí Novinářem v Brně, který letos vyšel v Moravsko-slezském kruhu v Brně.

Název publikace *Husovická romance* je současně titulem první vzpomínky autora. Podtitul *Lásky a osudy z brněnského předměstí* určil obsah krátkých kapitol. Popisuje Husovice z 50. let minulého století tak, jak jimi chodil z Trávníků, na ulici, na níž bydlel s rodiči, podnikal výpravy do Husovic „tunýlkem“ pod Tišnovkou – vysokým náspem železniční trati do Tišnova, do husovické doliny, osídlené od neolitu, k chrámu s vysokou věží ke kinům Jas a Sibiř, kolem spousty malých obchůdků, s odstupem od kropicí tramvaje v horkém létě, v tichém zastavení se, když z kostela vyjel vyšňořený pohřební vůz Hálkovou ulicí na hřbitov.

Velkou pozornost věnuje autor rodičům a prarodičům. Jeho rodina z matčiny strany se po několik generací pohybovala v dělnických čtvrtích Juliánova, Husovic a v ulicích Cejlu, Radlasu. Prostředí odpovídalo popisu Husovic let 1920-21 v podání Jaroslava Seiferta „léta truchlivá a bída všeliká“ v bytě, v němž žil Halas – byl to jeden ze dvou Seifertových nejmohutnějších dojmů z tehdejšího Brna. Tím druhým byl pohřeb Josefa Hybeše s desetitisíci plačících dělníků lemujících jeho poslední cestu.

Autor konstatuje, že do novodobých dějin vešly Husovice jako dělné místo fabrik, jako největší proletářské předměstí. Způsobil to příliv bezzemků, chudých řemeslníků, tkalců, pacholků, nádeníků, kteří sem koncem 19. století přišli za prací do továren. Vzniklo podhoubí, z něhož vyrostli spisovatelé a novináři zastávající se lidí práce. Inspiraci pro svá díla tu našli básník František Halas ve sbírce Staré ženy a jeho otec v románu Kemka. A nejvýznamnější je bezesporu podle autora zakladatel a náčelník Sokola v Husovicích, Svatoboje a dělnické Rovnosti i inspirátor pěveckého sboru Moravan Pankrác Krkoška. Vážili si ho dělníci tak, že jich tisíce přišly na jeho pohřeb... jeho texty se dodnes dají číst... Mnohé skončilo tak, jak šel život, mizela bída a s ní i proletáři...

třídy mizí stejně jako třídní vědomí... ze scény odkrácela celá industriální společnost... globalizace a nové technologie napomohly kapitalismu najít podobu pro 21. věk...

Ve druhé vzpomínce *Mystici jsou nejlepší* autor píše o pokladech osobní knihovničky. Jsou dnes jiné než v době dospívání, mění se potřeba i vkus. Byly to knihy Rollanda, Aragona, Jiráska, Gorkého, Greena, Erenburga... z poezie zůstávají verše Holana, Ivana Blatného, Halase... Přišel Chesterson... a především Pierre Teilhard de Chardin, Carl Gustav Jung...

Třetí částí knihy jsou *Vzpomínky na Brno*. Autor se vrací do Brna 50. let, vzpomíná na svá mladá léta, na setkání s Goldflamem, Rotreklem, Skácelem, jak prožíval události v srpnových dnech roku 1968 a 1969.

Antonín Hošťálek mne svým souborem vzpomínek vrátil do mých 26 let, které jsem prožil v Husovicích. Do před-

válečné obecné školy na Vranovské 17, do měšťanky na Cejl 61 (tehdy tzv. hlavní škola pro mladé s dvojjazyčným vysvědčením a ředitelem výtvarným kritikem J. B. Svrčkem) a do poválečného reálného gymnázia na Vranovské 65, kam jsem pět let chodil z Venhudovaly ulice „tunýlkem“ dolů a zpět nahoru. Většina mých spolužáků pocházela z dělnických rodin, jeden z nich k suchému krající chleba měl 2-3 cibule, a proto neprodělal neštovice jako my ostatní. I moje „husovická romance“ s mnoha i tragickými zážitky zejména z let 1944-5 zůstává v mé paměti, i když dnes žiji v jiné městské části Brna. Vždyť právě v Husovicích jsem byl žákem, studentem i maturantem. Autor mne též přivedl do mé knihovny i ke vzpomínkám na události v létě roku 1968 a 1969. Není pochyb o tom, že zejména u těch, kteří žijí nebo žili v Husovicích, vyvolá publikace Antonína Hošťálka jejich „husovickou romanci“.

NOVÝ REKORD V KOULENÍ BRNĚNSKÉHO KOLA

Vytvořením nového rekordu zvítězil už potřetí tým Becaro Milana Procházky z Velkého Meziříčí v koulení loukotového kola od povozu na čas na vzdálenost 67 km z obce Lednice do průjezdu Staré radnice v Brně.

To podle 373 let staré legendy, která vytvořila jeden ze symbolů jihomoravské metropole. Procházek tým letos dokoulel 12,5 kg těžké vycentrované kolo s průměrem 75 cm ručním pohonem zejména cyklostezkami do Brna o čtvrt hodiny dříve, než před rokem –

za 3 hodiny 55 minut a 42 vteřin. To v konkurenci dalších 42 týmů z ČR při průměrné běžecké rychlosti podél kola asi 18 km za hodinu.

Každoroční soupeření týmů vzniklo dle pověsti o koláři Jiřím Brikovi, který se v r. 1638 vsadil v šenku u vína, že za jeden den vyrobí dřevěné kolo a dokulí ho z Lednice do Brna dřív, než se zavřou jeho brány. To se mu podařilo. Vyhrál dost peněz. Zemřel ale jako chudý. Lidé ho zatratili, protože si mysleli, že se spolčil s ďáblem. (vž)

VÝBOR NÁRODNÍ KULTURY O ERBENOVÍ

V zářijovém čísle Echa jsme otiskli informaci, že v listopadu se uskuteční beseda o Karlu Jaromíru Erbenovi. Na listopad jsme tuto akci chtěli zařadit proto, že letos 7. listopadu si připomeneme 200. výročí Erbenova narození a 21. listopadu je výroční den jeho úmrtí (1870). Jenže hudební pořad původně plánovaný na říjen nelze v tomto termínu uskutečnit pro zaneprázdnění umělců, proto jsme se rozhodli, že podvečer předpokládaný pro připomínku Erbenova bude již v říjnu, přesněji 19. října v 17 hodin na Gorkého 12. Neobvyklý střední termín byl zvolen proto, že pondělí 24. října odpoledne je vyhrazeno shromáždění na Zelném trhu a 31. října je doba, kdy většina z nás navštěvuje hroby našich příbuzných. Kdo se zúčastní podvečera o Erbenovi, dozví se, že jubilant byl nejen sběratel pohádek a básník Kytice, ale především pilný folklorista, přítel řady významných osobností slovanského světa a vědec-archivář, jehož zásluhou jsou nám přístupna cenná díla o naší i slovanské minulosti. Bibliografie Erbenových prací byla též pořízena v Brně, o jejím sestavování se málo ví. Proto přijďte dozvědět se zajímavé málo známé skutečnosti.

Listopad i prosinec budou termíny hudebních akcí Výboru národní kultury, podrobnosti se dozvíte v příštím čísle Echa.

Vladimír ŠAUR

Naši jubilanti

Dodatečně blahopřejeme jubilantům, kteří slavili v srpnu a září:

- 5. 8. **Viktorie Mašková**, 81 let, ZO 2708
- 25. 8. **Petr Kalábek**, 70 let, ZO 2708
- 26. 8. **Růžena Kotisová**, 86 let, ZO 2708
- 8. 9. **Vítězslav Krejčí**, 80 let, ZO 2101
- 8. 9. **Ladislav Zapletal**, 83 let, ZO 2101
- 12. 9. **Milan Šurík**, 80 let, ZO 0102
- 13. 9. **Olga Koudelová**, 84 let, ZO 2101
- 15. 9. **Antonín Zouhar**, 93 let, ZO 1505
- 15. 9. **Drahomír Daněk**, 87 let, ZO 2101
- 18. 9. **Zdeněk Valíček**, 83 let, ZO 2101
- 22. 9. **Zdeněk Zátčanský**, 90 let, ZO 2708
- 27. 9. **Věra Štouračová**, 83 let, ZO 2101
- 24. 9. **Květoslava Fintesová**, 65 let, ZO 2101

Jubilanti v měsíci říjnu:

- 1.10. **Jarmila Pavlišáková**, 90 let, ZO 2711
- 1.10. **Marie Susáková**, 64 let, ZO 0505
- 3.10. **Eva Mikšová**, 79 let, ZO 0503
- 5.10. **Karel Večeřa**, 81 let, ZO 0507
- 6.10. **Jiří Zeman**, 52 let, ZO 3023
- 7.10. **Věra Zavadská**, 80 let, LKŽ Dobromysl
- 8.10. **Dagmar Bradáčová**, 70 let, ZO 0305
- 9.10. **Ludmila Procházková**, 87 let, ZO 1401
- 9.10. **Petr Pavlíček**, 63 let, ZO 1401
- 9.10. **Ludmila Frkalová**, 76 let, LKŽ Dobromysl
- 11.10. **Ladislav Kobza**, 67 let, ZO 1401
- 15.10. **Františka Dvořáková**, 80 let, ZO 0305
- 15.10. **Zdeňka Březinová**, 77 let, LKŽ Dobromysl
- 16.10. **Zdeňka Koblasová**, 93 let, ZO 0507
- 17.10. **Miroslav Markvart**, 88 let, ZO 0503
- 17.10. **Marie Kolaříková**, 80 let, LKŽ Dobromysl
- 18.10. **Dobromila Kosinová**, 69 let, LKŽ Dobromysl
- 19.10. **Jaroslav Sedláček**, 78 let, ZO 1401
- 20.10. **Alois Abrahám**, 81 let, ZO 1401
- 20.10. **Jan Moravec**, 80 let, ZO 0419
- 20.10. **Lubomír Mlejnek**, 70 let, ZO 0502
- 21.10. **Miroslav Kučerovský**, 86 let, ZO 2708
- 21.10. **Josef Hladký**, 84 let, ZO 2711

- 22.10. **Milada Šlégrová**, 88 let, ZO 2708
- 23.10. **Josef Styx**, 92 let, ZO 0305
- 24.10. **Jarmila Chmelová**, 85 let, ZO 2703
- 25.10. **Žofie Libigerová**, 81 let, ZO 2711
- 28.10. **Anna Slezáková**, 75 let, LKŽ Dobromysl
- 31.10. **Miloš Böhm**, 88 let, ZO 0502
- 31.10. **Ludmila Ondráčková**, 84 let, ZO 0505

Všem jubilantům přejeme mnoho zdraví, štěstí a optimismu do dalších let života. ZO, MíV a MěV KSČM, LKŽ Dobromysl a redakce ECHO.

Redakce

DOBROMYSL OPĚT TANČÍ

Po prázdninové přestávce Levicový klub žen Dobromysl uspořádal pro příznivce a přátele další taneční zábavu. Na „Václavskou“ jsme si přišli po zahálce protáhnout naše těla tancem. Byť i někteří méně zdatní tanečníci si písničky naší živé hudební skupiny jen poslechli a zazpívali.

Tyto zábavy se konají každý měsíc. Těšíme se na další, která se bude 14. října. Rádi uvítáme nové tváře. Přijďte se pobavit i Vy.

JU

TERMÍNY ZÁBAV LEVICOVÉHO KLUBU ŽEN DOBROMYSL:

14. ŘÍJEN

11. LISTOPAD

2. PROSINEC

Začátky vždy v **pátek v 17 hodin.**

Křenová 67, 2. poschodí.

Místenky lze zamluvit každé úterý.

ŽIJÍ V NAŠÍ PAMĚTI

Od října 1996 RSDr. Hubert Řiháček, který působil na úseku ideologické práce strany jako tajemník OV KSČ v Jihlavě a později jako vedoucí oddělení Jihomoravského KV KSČ v Brně.

Od října 2001 RSDr. Vratislav Svoboda, který zastával funkci vedoucího tajemníka OV KSČ Jihlava, OV KSČ Znojmo i tajemníka Jihomoravského KV KSČ v Brně.

Od listopadu 2006 Antonín Řezníček, který zastával významné stranické funkce na OV KSČ v Moravském Krumlově, po roce 1960 na OV KSČ ve Znojmě a později byl instruktorem Jihomoravského KV KSČ v Brně. Po listopadu 1989 působil na úrovni ZO a MíV KSČM v Brně-Kohoutovicích.

Myšlenkám sociálně spravedlivé společnosti zůstali věrni i po událostech v listopadu 1989 a takto žijí v našich vzpomínkách.

Karel JANIŠ

Konstatování

*Kalouskova arogance
je opravu velké ráže.
Nafackovat statistickým
ani on však nedokáže.*

Alois Reich

BRNO ZAHÁJILO REKONSTRUKCI KOSTNICE

Po zpřístupnění veřejnosti dosavadní části brněnského podzemí – Mincmistrovského sklepa a Labyrintu pod Zelným trhem – začala dle magistrátní zakázky rekonstrukce, tentokrát podzemní kostnice v lokalitě kostela sv. Jakuba.

Jde o další velice cennou část brněnského podzemí, do které se zvidává veřejnost dostane poprvé za asi devět měsíců. Pracovníci firem Imos Brno a Firesta-Fišer mají za 30,9 milionu korun podzemní prostor s kostmi možná deseti tisíc lidí z minulých staletí zrekonstruovat, vytvořit nové schodiště (církev nedovolila vstup do podzemní kostnice z kostela), vytvořit i toalety a prodejnu vstupenek.

Stavba se člení na čtyři části. Jednu z nich – stavbu pod kostelem tvoří v současnosti tři komory kostnice, vyplněné lidskými ostatky (asi ze dvou třetin objemu). V nich je potřeba udělat nejvíce úprav ke statickému zajištění tak, aby zde mohla vzniknout zamýšlená expozice. V první fázi budou nutná hygienická opatření a průzkum, následovat bude antropologický průzkum, dále monitoring stavu stavebních konstrukcí, po vyklizení celého prostoru krypty od ostatků se učiní stavebně historický průzkum a průzkum a identifikace historického odvodňovacího a odvětrávacího systému krypty. (vž)